

اداره مدارس استعدادهای درخشان شهرستان تهران

دبیرستان فرزادگان 7

باسمه تعالی

کلید آزمون نیمسال دوم
سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

درس: فیزیک ۲

مدت آزمون: ۱۲۰ دقیقه

تعداد صفحات: ۴

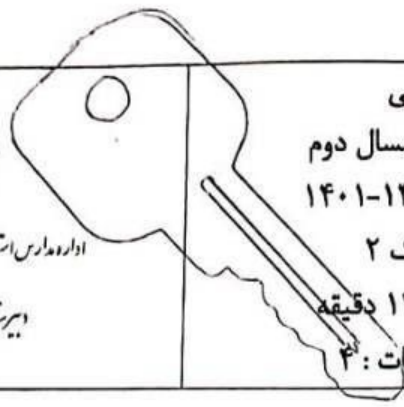
نام و نام خانوادگی:

نام دبیر: رستم زاده و همایونفرد

پایه/ رشته: یازدهم ریاضی و تجربی

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۱۳

شماره صندلی:

بارم	ردیف
۱	۱
۱	۲
۱	۳
۱/۲۵	۴

درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص نمایید.

- الف) پتانسیل الکتریکی در تمام نقاط سطح رسانای منزوی در حال تعادل الکترواستاتیک، یکسان است. (درست) (۲/۲۵)
- ب) مقاومت الکتریکی ولت سنج ایده آل، بسیار کوچک است. (نادرست) (۲/۲۵)
- ج) اتم های مواد پارامغناطیسی، به طور ذاتی خاصیت مغناطیسی دارند. (درست) (۲/۲۵)
- د) شار مغناطیسی کمیتی برداری است. (نادرست) (۲/۲۵)

عبارت مناسب را از داخل پرانتز انتخاب نمایید.

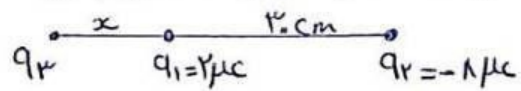
- الف) در یک میدان الکتریکی، بار الکتریکی منفی، آزادانه به سمت نقاط دارای پتانسیل الکتریکی (کمتر، بیشتر) حرکت می کند. (۲/۲۵)
- ب) جهت قراردادی جریان الکتریکی، (در جهت، خلاف جهت) سرعت سوق الکترون هاست. (۲/۲۵)
- ج) میدان مغناطیسی پیچه در همه ی نقاط روی محور پیچه (موازی با، عمود بر) محور پیچه است. (۲/۲۵)
- د) اهم ثانیه معادل (هانری، وبر) است. (۲/۲۵)

دانش آموزی در آزمایشگاه، خازن تختی با دی الکتریک شیشه ای را به دو سر یک باتری متصل می کند. با خارج کردن دی الکتریک از بین صفحات خازن، هر یک از کمیت های زیر چگونه تغییر می کنند؟ K کاهش

الف) ظرفیت خازن کاهش $C = \frac{K\epsilon_0 A}{d}$ (۲/۲۵) ب) بار الکتریکی خازن کاهش $C = \frac{q}{V}$ (۲/۲۵)

ج) میدان الکتریکی بین صفحات خازن ثابت $E = \frac{V}{d}$ (۲/۲۵) د) انرژی خازن کاهش $U = \frac{1}{2} CV^2$ (۲/۲۵)

دو بار الکتریکی نقطه ای $q_1 = +2\mu C$ و $q_2 = -8\mu C$ در فاصله ی 30cm از هم قرار دارند. بار الکتریکی نقطه ای q_3 را در مکانی قرار داده ایم تا هر سه بار الکتریکی در حالت تعادل باشند. مکان، اندازه و علامت بار q_3 را به دست آورید. ($K = 9 \times 10^9 \text{ Nm}^2/\text{C}^2$)

$$F_{13} = F_{23} \rightarrow \frac{1q_1 q_3}{x^2} = \frac{1q_1 q_2}{(30+x)^2} \rightarrow \frac{2}{x^2} = \frac{8}{(30+x)^2} \rightarrow \frac{1}{x} = \frac{2}{30+x} \rightarrow x = 30\text{cm} \quad (۲/۲۵)$$

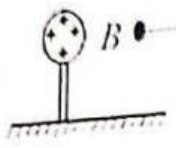
$$F_{31} = F_{11} \rightarrow \frac{1q_3 q_1}{30^2} = \frac{8}{30^2} \rightarrow q_3 = -8\mu C \quad (۲/۲۵)$$

نمره با حروف:

نمره با عدد:

۱/۲۵

مطابق شکل، ذره ای به جرم 10 mg و بار $+5\mu\text{C}$ را از نقطه ی A با سرعت 20 m/s به طرف کره ی باردار شلیک می کنیم. اگر ذره در نقطه ی B برای لحظه ای متوقف شود، با صرف نظر از اثر گرانش در این جابجایی،

الف) تغییرات انرژی جنبشی ذره چند ژول است؟
 $\Delta K = K_B - K_A = -\frac{1}{2} \times 10 \times 10^{-6} \times 400 = -2 \times 10^{-3} \text{ J}$ (۷۵)
 ب) تغییرات انرژی پتانسیل الکتریکی ذره چند ژول است؟
 $\Delta U_{AB} = -\Delta K = +2 \times 10^{-3} \text{ J}$ (۲۵)
 ج) اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه ی A و B ($V_B - V_A$) چند ولت است؟

$\Delta V_{AB} = \frac{\Delta U_{AB}}{q} = \frac{2 \times 10^{-3}}{5 \times 10^{-6}} = 400 \text{ (V)}$ (۷۵)

۰/۵

الف) اندازه ی سرعت سوق الکترون های آزاد در یک رسانا بسیار کم است، پس چرا وقتی کلید برق را می زنیم چراغ های خانه به سرعت روشن می شوند؟
 با اتصال کلید با سرعت بسیار زیاد مدار در تمام طول سیم رسانا اعمال شده و اثر درستی از سیم در حلقه هب مدار شارش می کند. (۷۵)

۰/۵

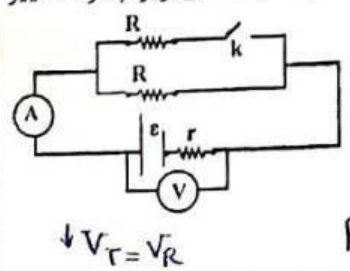
ب) دانش آموزی به کمک یک اهم متر مقاومت رشته ی سیم داخل لامپی را اندازه گیری می کند. سپس با استفاده از مشخصات روی لامپ (100 وات و 220 ولت) مقاومت آن را در حالت روشن محاسبه می کند. آیا نتیجه ی محاسبه با مقدار اندازه گیری شده یکسان است؟ چرا؟
 با اهم متر مقاومت لامپ خنک را اندازه گیری کرده است که در آن از حالتی که روشن است کمتر می باشد. در روشن بودن لامپ دریا و در نتیجه مقاومت آن افزایش می یابد. (۷۵)

۱/۵

پیچه ی مسطحی به شعاع 10 cm از 100 دور سیم مسی با قطر مقطع 2 میلی متر تشکیل شده است. مقاومت الکتریکی سیم پیچیده شده را به دست آورید. (مقاومت ویژه ی مس $1.7 \times 10^{-8} \Omega \cdot \text{m}$ است)

$L = N(2\pi R) = 100(2\pi \times 10^{-2}) = 20\pi \text{ (m)}$ (۷۵)
 $R = \rho \frac{L}{A} = 1.7 \times 10^{-8} \times \frac{20\pi}{\pi \times (1 \times 10^{-3})^2} = 0.34 \Omega$ (۷۵)

۱

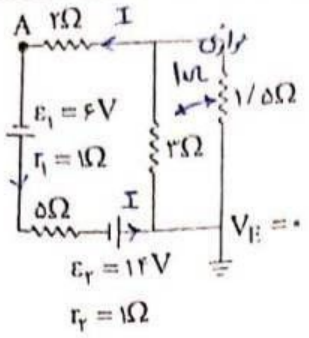
در شکل روبرو، آمپر متر و ولت متر ایده آل هستند. با بسته شدن کلید K، هر یک از کمیت های زیر چگونه تغییر می کنند؟ چرا؟
 الف) عدد آمپر متر ← افزایش
 ب) عدد ولت متر ← کاهش
 ج) توان مصرفی در مقاومت خارجی R (در شاخه ی بدون کلید) کاهش
 $R_T \downarrow$
 $\uparrow I = \frac{E}{R_T + r}$
 $\downarrow V = E - rI$
 $\downarrow V_T = V_R$
 $P = \frac{V^2}{R} \rightarrow P \downarrow$

ادامه سوالات در صفحه سوم

در مدار شکل زیر، ۹

۱/۵

الف) پتانسیل الکتریکی نقطه ی A چند ولت است؟

$$I = \frac{\sum \mathcal{E}}{\sum R, r} = \frac{6 + 12}{8 + 2} = 2(A) \quad (۷۵)$$

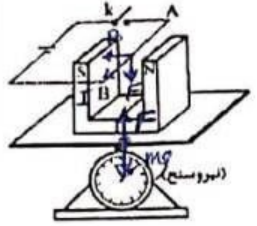
$$\sum \mathcal{E} - I R - 2I = V_A \rightarrow V_A = -2 \times 2 = -4(V) \quad (۷۵)$$

راه های صحیح دیگر نیز قابل قبول می باشد

ب) توان مفید مولد دوم چند وات است؟

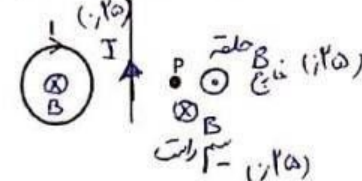
$$P = \mathcal{E} I - r I^2 = 12 \times 2 - 1 \times 2^2 = 24(W) \quad (۷۵)$$

۱۰ الف) در آزمایش شکل زیر، یک آهنربای نعلی شکل را روی یک نیروسنج حساس قرار می دهیم. سیم AB را که مطابق شکل روبرو در میان دو قطب آهنربا قرار دارد به وسیله ی یک کلید به دو پایانه ی یک باتری وصل می کنیم. با بستن کلید، عدد نیروسنج چه تغییری می کند؟ چرا؟

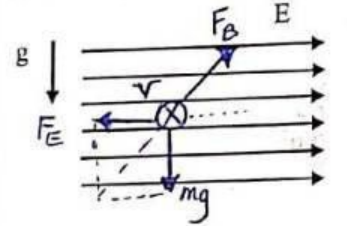

در زمان قطع کلید عدد ترازو mg را نشان می دهد و با اتصال کلید و برقراری جریان آهنربای نیروی روبرو با سیم وارد می کند و طبق قانون سوم نیوتن سیم به آهنربای نیروی روبرو با آهنربا وارد می کند پس عدد ترازو کاهش می یابد (۱۱) اثره

ب) در شکل مقابل، جهت جریان در سیم راست را طوری تعیین کنید که میدان مغناطیسی خالص در نقطه ی P صفر شود. (با ذکر دلیل)

۱۱ ذره ای به جرم 15g با بار الکتریکی $-50 \mu C$ و تندی $1/4 \times 10^5$ m/s عمود بر صفحه ی کاغذ به صورت درونسو وارد میدان الکتریکی افقی و یکنواخت $E = 3000$ N/c در شکل مقابل می شود.

الف) نیروی الکتریکی وارد بر ذره چه اندازه و در چه جهتی است؟

$$F_E = E |q| = 3 \times 10^3 \times 50 \times 10^{-6} = 0.15(N) \quad (۷۵)$$

ب) نیروی وزن ذره چه اندازه و در چه جهتی است؟

$$W = mg = 15 \times 10^{-3} \times 10 = 0.15(N) \quad (۷۵)$$

ج) حداقل میدان مغناطیسی یکنواختی که می تواند مانع انحراف ذره از مسیر مستقیم خود شود چه اندازه و در چه جهتی است؟

$$F_T = 0 \rightarrow F_B = \sqrt{F_E^2 + mg^2} = 0.15\sqrt{2} = 0.15 \times 1.4 \quad (۷۵)$$

$$F = |q| v B \sin \alpha \rightarrow B_{min} = \frac{F}{|q| v \sin \alpha} = \frac{0.15 \times 1.4}{50 \times 10^{-6} \times 1/4 \times 10^5}$$

$$B = 0.03 T \quad (۷۵)$$

